

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Ethica Symbolica E Fabularum Umbris In Veritatis Lucem
Varia Ervditione Noviter evoluta**

Pexenfelder, Michael

Monachii, 1675

6. Inferorum horror.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-68709](#)

Ultrices curæ, luctus, morbi, senectus, timores, pauperies, mors, pefiferi sunt fructus arboris illius, cuius pomum à protoplastis sceleratè decerpum, sceleratiùs fuit comestum. Quæ tamen omnia non penetrant illum animum, cui gaudium surgit ex bona conscientia, ex honestis consiliiis, ex rectis actionibus, ex contemptu fortitorum, ex placido vitæ, & continuo tenore unam prementis viam. Ita Stoicus doctè & fortiter.

V. *Monstra in limine Tartari. 6. Aeneid.*

(e) Quid autem sunt illa monstra, *Gorgones, Hydra, Chimera, Harpyiae Centauri &c.* quibus Aeneas strictam aciem venientibus offert? Respondeo, esse scelerum portenta, & inde orta conscientiæ tormenta, quæ tormenta reos in ipso Tartari vestibulo, hoc est, in illa infelicitis æternitatis vicinia, in extremo scilicet vitæ articulo, veluti quædam illarum pœnorum præludia, quæ mole fœse immensa inferorum cruciatibus sempiternis infundent. Per *Centauros* intellige libidinosos, ex homine & bestia compositos, lasciviæ adhinnientes: per *Scyllam & Harpyias*, avaros ac rapaces: per flamis armatam *Chimaram*, ferores & iracundos: per beluam *Hydram*, pigros & ignavos, velut in *Lernæa* palude natos & enutritos: per *Gorgones* angueinas, & uno tantum oculo præditas, irvidos & livoris veneno infectos: per tricorporem *Geryonem*, gulosos & in pastum abjectos, abdominis manicipia; per centimanum *Briareum*, superbos & ambitiosos, longè latèque cupiditates suas extendentes. Omnes hi versantur in Orci limine; & vitiorum monstrositate, turpitudine in vita præsenti, & pœnas futuræ accersunt æternas. Contra hæc monstra strenue dimicandum, & Aenea gladio utendum:

Tu ne cede malis, sed contrà audientior ito.

Ense recidendum malum est, id est, non timidè, non molliter, sed generoso mentis robore resistendum depravatae naturæ insultibus, & adversùs vitiorum impetus obfirmandus animus. Neque frustra dicuntur hæc Portenta, in orci vestibulo stabulari, illisque objici, qui cum Aenea per multas difficultates ad campos Elysios tendunt: significatur enim, ad virtutem, & felicitatem inde nascitam, perveniri non posse, nisi in ipso limine, hoc est, primis malarum commotionum initiis, & aggressionibus, strenue repugnetur.

VI. *Fluvij infernales. 6. Aeneid.*

(f) Jam terribili squalore *Charon, Erebi & Noctis filius*, cum cymba sua futili, & infernalibus fluviiis nobis est inspiciendus. *Charon* nomen habet à lætitia, scilicet per antiphrasin, ut *Parcè parcunt, Luci lucent*, fingitur

PPP truci

(e) *Conscientia tormenta. (f) Inferorum horror.*

rruci & nautico ~~ultu~~, flammeis oculis, sordido amictu, cruda senectute animas corpore solutas lembo suo per tria flumina *Acheronem*, *Stygem*, *Cocytum* in Tartarum deyehere, arroganti in omnes supercilios ac voce. Hinc *Aeneam* procul venientem conspicatus, minaciter alloquitur, & increpat:

Quisquis es, armatus qui nostra ad limina tendis,
Fare age, quid venias: jam isthinc & comprise gressum.

Talis oratio, qualis persona, nempe nautica & inhumana. Nam apud inferos quid aliud est, quam superbia, crudelitas, horriditas? Hic nullus respectus ad nobilitatem, opes, facundiam, Horatio canente lib.

2. Od 3.

Divisne, prisco natus ab Inacho
Nil interest, an pauper & infima
De gente, sub dio moreris
Victima nil miserantis orci.
Omnes eodem cogimur, omnium
Versatur Urna, seriūs, ocyūs
Sors exitura, & nos in aeternum
Exilium impositura Cymbæ.

Et Od. 14. Est tristis unda scilicet omnibus,
Quicunque terræ munere vescimur,
Enaviganda, sive reges,
Sive inopes erimus coloni.

Et Od. 18. ----- nec satelles Orci

Callidum Promethea
Revexit auro captus. hic superbum
Tantulum, atque Tantali
Genus coercet: hic levare functum
Pauperem laboribus
Vocatus, atque non vocatus, audit.

Porro vestibula, qua aditus ad Plutonis regiam dicit, ferreis sunt claustris atque repagulis obfirmata. Ingredientes fluvius *Acheron* excipit: post quem *Cocytus* fervet; huius aestus *Stygiam* paludem efficit. Quibus trajectis ad *Minoëm*, *Aeacum*, *Rhadamanthum* accedere necesse est. *Acheron* idem quod absque gaudio: nam qui gaudio caret, is tristitia afficitur, quod per *Stygem* designatur, απὸ τῆς συγερῆς, tristis, horribilis. Et quia tristitia luctui proxima, *Cocytus* additur, απὸ τῆς κούνεως, id est, luge-

re

te, plorare, lamentari. Quid autem aliud invenitur in inferorum carceri, quam illætabilis horror, perpetuus luctus, continuus fletus & stridor dentium? In hanc denique Musicam desinunt impuræ cantiunculæ, lascivi moduli, saltatoria carmina spurca choreumata. *Væ vobis qui ridetis, quia flebitis & lugebitis;* minatur servator orbis. Luc. 6. Flendi & plorandi materies erit, jactura temporis: horæ, hebdomades, menses, anni turpissimè consumpti: dilata pœnitentia, spes præcisa venia, janua clausa misericordiæ, sine fine crucians æternitas.

VII. Indices inferorum, & Furiæ scelerum vindices. Æneid. 6.

Procedendo cum Ænea, visamus formidabile tribunal trium Orci Jūdicum, *Minois, Æaci, Rhadamanthi.* Excogitârunt hos Poëtæ, quoniam imperitum vulgus non facile intelligebat, omnes animi nostri recessus, omnésque cogitationes Deo esse conspicuas; quando vel præmia, vel supplicia singulis pro merito tribuuntur. Hinc Quæsitores ac Tortores animarum post mortem apud inferos constituerunt, qui vel singulos confiteri sua sclera cogerent, vel confessis præmia, aut pœnas, pro judicii severitate ac sententia irrogarent. Hi vero tres nominantur. De Minoë (qui fuit Cretensum Rex justissimus) Maro 6. Æneid,

Quæsitor Minos urnam movet, ille silentum

Conciliūmque vocat, vitasque & crimina discit.

Est namque Prætor rerum capitalium, cui Poëta dat sortitionem, cum *Vnam nominat: dat ei electionem Judicium, cùm dicit: Conciliūmque vocat: cognitionem facinorum, dum ait: vitasque & crimina discit.* Alter Judex *Rhadamanthus, Rex Lyciæ quondam, severus iustitiae Exactor, de quo Virgiliius.*

Gnosius hæc Rhadamanthus habet durissima regna,

Castigatque, auditque dolos, subigitque fateri,

Quæ quis apud superos, furto lætatus inani,

Distulit in seram commissa piacula mortem.

Priùs audit, postea castigat & plectit nocentes, qui flagitiis quamvis occulti, comperti pertrahuntur ad tribunal, & dare coguntur pœnas criminum, quæ per omnem vitam continuârunt. His à Poëtis adjungitur *Æacus, Rex olim Æginæ insulæ in mari Ægeo, qui propter incorruptam iustitiae laudem, à Plutone delectus est inferorum judex, ad peccata sonnum discutienda, & pro meritis pœnas inferendas.* Meminit eius Seneca in Hercule Furente: